

REFERAT |KRS| Helse- og sosialstyret (2011-2015) d. 25-11-2014

Møtedato Tirsdag d. 25. november 2014 kl. 14:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 11.11.2014.....	3
Vurdering av konkurranseutsetting.....	5
Endringer på Kristiansand legevakt - Orientering.....	14
Høringsuttalelse endring i bostøtteleven.....	18
Høring: Veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer.....	22

Sak 54/14: Godkjenning av protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 11.11.2014

Vedlegg

Protokoll Helse- og sosialstyret 11.11.2014

Dato 17. november 2014
Saksnr.: 201400117-64
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
25.11.2014

Godkjenning av protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 11.11.2014

Forslag til vedtak

Helse- og sosialstyret godkjenner protokoll fra helse- og sosialstyrets møte 11.11.2014.

Wenche P. Dehli
Helse- og sosialdirektør

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Helse- og sosialstyrets protokoll fra møte 11.11.2014

Sak 55/14: Vurdering av konkurranseutsetting

Vedlegg

Vedtak KOMMUN, 09122014, Sak 67/14, Vurdering av konkurranseutsetting

Vedtak KULTUR, 10122014, Sak 78/14, Vurdering av konkurranseutsetting

Vedtak BYUTVI, 27112014, Sak 214/14, Vurdering av konkurranseutsetting

Vedtak OPPVEK, 18112014, Sak 52/14, Vurdering av konkurranseutsetting

Vedtak FORMAN, 14012015, Sak 5-15, Vurdering av konkurranseutsetting.docx

Vedtak BYSTYR, 18022015, Sak 31/15, Vurdering av konkurranseutsetting

Konkuttsetting 2014 (2).docx

Høringsuttalelse Fagforbundet.doc

Høringsuttalelse FO.docx

Høringsuttalelse HVO.docx

Høringsuttalelse Utdanningsforbundet.doc

sak 31-15

Dato 6. november 2014
Saksnr.: 201411492-1
Saksbehandler Arvid Håkonsen

Adm.sak

Saksgang

Oppvekststyret
Helse- og sosialstyret
Kulturstyret
Byutviklingsstyret
Kommunalutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

18.11.2014
25.11.2014
10.12.2014
27.11.2014
09.12.2014

Vurdering av konkurranseutsetting

Sammendrag

I handlingsprogrammet for 2014 – 2017 er det anført følgende:

Rådmannen vil innen 1. september 2014 legge frem en sak der det vurderes om det er grunnlag for å konkurranseutsette flere kommunale tjenester. Det innebærer en vurdering av potensiell netto besparelse herunder om det er et velfungerende marked for tjenestene.

På bakgrunn av dette ble det satt i gang et prosjekt «Vurdering av konkurranseutsetting» med mandat å utrede alle tjenesteområder i Kristiansand kommune. Det er i bestillingen poengtert at målet med en eventuell konkurranseutsetting av utvalgte kommunale tjenester er å hente ut økonomiske besparelser. En eventuell kostnadsreduksjon som følger av en konkurranseutsetting skal ikke gå på bekostning av kvaliteten i tjenestene. Formålet er å presentere en overordnet analyse som peker i retning av tjenesteområder som kan ha potensiale for kostnadsbesparelse ved konkurranseutsetting i Kristiansand kommune. Analysen danner grunnlag for en politisk vurdering av om det er hensiktsmessig å foreta *videre utredninger* med tanke på konkurranseutsetting. Prosjektet skal i seg selv altså ikke ta konkrete initiativ til konkurranseutsetting.

Rapporten ble avlevert fra styringsgruppen 15.10.2014, med følgende vedtak: *Det gis tilslutning til rapportens innhold og anbefalinger.* Det ble det gjort følgende protokolltilførsel fra arbeidstakerorganisasjonene:

«I rapporten om vurdering av konkurranseutsetting av tjenester i Kristiansand kommune er det gjort et grundig og godt arbeid som viser at kommunen gir gode tjenester og drifter godt økonomisk. Rapporten konkluderer videre med at noen tjenester skal utredes videre med tanke på konkurranseutsetting. Fagforbundene er imot konklusjonen om at disse tjenestene skal konkurranseutsettes, og kan av den grunn ikke slutte seg til styringsgruppas flertalls vedtak.»

Rapporten har vært til høring hos arbeidstakerorganisasjonene og hos vernetjenesten. Det er kommet inn fire høringsuttalelser. Disse er fra Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Fellesorganisasjonen og hovedverneombudet.

Rådmannens vurdering

Rapporten har en grundig gjennomgang av kommunens tjenester med innfallsvinkel hva som kan vurderes konkurranseutsatt med betydelig økonomisk besparelse. Det synes som om samhandlingen med de ansattes representanter har vært god, selv om både protokolltilførsel fra styringsgruppens siste møte og høringsuttalelsene tilsier at arbeidstakerorganisasjonene er i mot konkurranseutsetting.

Rådmannen vil peke på det relativt store omfang av konkurranseutsetting som allerede er i gang i kommunen, jfr. kap. 6 i rapporten. Dette har sin årsak i at det gjennom mange år løpende har vært vurdert om hvorvidt tjenester mer effektivt kan settes ut på anbud. Denne gjennomgangen viser at det er vanskelig å se de store økonomiske besparelser ved ytterligere konkurranseutsetting. Prosjektet har imidlertid pekt på at drifts- og vedlikeholdsoppgavene som gjennomføres av flere enheter i kultur- og teknisk sektor bør vurderes med tanke på en annen organisering. Dette kan bety økonomiske besparelser, og enkeltoppgaver kan også vurderes konkurranseutsatt når dette er gjennomført.

Bystyret fattet i møte 23. mai 2012 bl.a følgende enstemmige vedtak:

«1. Bystyret vedtar at det legges ut en konkurranse for renholdstjenester på et strategisk utvalg bygg i tråd med rådmannens saksfremstilling. Saken evalueres når kontraktperioden er over.» Bystyret vedtok videre i handlingsprogrammet for 2013-16 at *«Byggservice vurderes omgjort til eierformen aksjeselskap.»* Evalueringen av renholdstjenesten er i gang ihht vedtak i kommunalutvalget 14.10.2014: *«1. Det vurderes alternativ selskapsform for KE Byggservice – renholdstjenesten. I tillegg til å evaluere renhold i fem bygg vurderes videre omfang av konkurranseutsetting. Sak legges frem for bystyret innen 1. mars 2015.»*

Innen det store økonomiske feltet pleie og omsorg synes det som om Kristiansand kommune driver kostnadseffektivt i forhold til de ti største kommunene i landet. Det er vanskelig å si om dette kostnadsnivået er høyere enn hva private driftere leverer. Det er allerede politisk vedtatt at i det videre arbeidet på utvikling og drift av bygg, samt ved tjenesteutsettingskontrakt for drift av omsorgsboliger/sykehjem skal legges til rette for et offentlig/privat samarbeid (OPS-prosjekt).

Innen det andre store økonomiske feltet oppvekst er det slik at skolene ikke kan konkurranseutsettes. Barnehagene har en lovpålagt finansieringsordning som tilsier at driften ikke kan settes ut på anbud. Finansieringsordningen i private barnehager er imidlertid under vurdering og vil bli endret f.o.m. 2016. Det er derfor vanskelig å si hvordan dette vil være fremover. Oppvekstsektoren er midt i et arbeid med å utrede den kommunale barnehagestrukturen med tanke på bedre effektivitet og styrket ledelse, faglighet og robusthet. Det vil være hensiktsmessig at arbeidet fullføres da dette vil gi et bedre grunnlag for å vurdere om også konkurranseutsetting kan være hensiktsmessig.

Prosjektets anbefalinger om å vurdere konkurranseutsetting av lønn- og regnskapsfunksjonene og driftsoppgaver i personalenheten kan være en mulighet. Det pekes imidlertid på at det igangsatte «gevinstrealiseringsprosjektet» bl.a tar for seg stabs- og støttefunksjoner i kommunen. Det kan synes hensiktsmessig å få vurdert effektiviteten i disse enhetene gjennom dette prosjektet før en evt. konkurranseutsetter hele eller deler av tjenestene. I tillegg er en utredning av kommunereformen på trappene i regi Knutepunkt Sørlandet. Her skal konsekvensene ved alternativ fremtidig kommunestruktur i Kristiansandsregionen vurderes. I denne sammenheng vil bl.a kommunenes stabs- og

støttefunksjoner kunne bli vurdert. Det vil være hensiktsmessig å avvente denne utredningen før en evt. konkurranseutsetting av disse tjenestene.

Prosjektet har anbefalt at kantinedriften i Kjøkkenservice kan vurderes konkurranseutsatt. Rådmannen slutter seg til dette. Øvrige tjenester er også gjennomgått og utelukket på et sett med kriterier. Rådmannen finner ikke å ville foreslå tjenester til konkurranseutsetting ut over dette.

Anbefalingen om at det bør igangsettes et arbeid som vurderer drifts- og vedlikeholdstjenester på tvers av sektorene følges opp ved at rådmannen igangsetter et prosjekt for å vurdere dette.

Likeledes vil rådmannen sørge for at det foretas en vurdering av om helse- og sosialsektorens tilbud på eldresenterområdet bør organiseres eller samordnes nærmere kultursektorens tilsvarende tjenester for andre aldersgrupper.

Forslag til vedtak

1. Rapporten tas til orientering
2. Det igangsettes et arbeid som vurderer drifts- og vedlikeholdstjenester på tvers av sektorene
3. Kantinedriften i Kjøkkenservice utredes for konkurranseutsetting

Tor Sommerseth
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

Vedlegg:

Prosjektrapport Vurdering av konkurranseutsetting, oktober 2014
Høringsuttaler fra Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Fellesorganisasjonen og hovedverneombudet

Bakgrunn for saken

I handlingsprogrammet for 2014 – 2017 er det anført følgende:

Rådmannen vil innen 1. september 2014 legge frem en sak der det vurderes om det er grunnlag for å konkurransesutsette flere kommunale tjenester. Det innebærer en vurdering av potensiell netto besparelse herunder om det er et velfungerende marked for tjenestene.

På bakgrunn av dette ble det satt i gang et prosjekt «Vurdering av konkurransesutsetting» med mandat å utrede alle tjenesteområder i Kristiansand kommune. Det er i bestillingen poengtert at målet med en eventuell konkurransesutsetting av utvalgte kommunale tjenester er å hente ut økonomiske besparelser. En eventuell kostnadsreduksjon som følge av en konkurransesutsetting skal ikke gå på bekostning av kvaliteten i tjenestene. Formålet er å presentere en overordnet analyse som peker i retning av tjenesteområder som kan ha potensiale for kostnadsbesparelse ved konkurransesutsetting i Kristiansand kommune. Analysen danner grunnlag for en politisk vurdering av om det er hensiktsmessig å foreta *videre utredninger* med tanke på konkurransesutsetting. Prosjektet skal i seg selv altså ikke ta konkrete initiativ til konkurransesutsetting.

Styringsgruppen har bestått av rådmann, direktørene, to hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet. Prosjektgruppen har vært sammensatt av representanter for administrasjonen, to hovedtillitsvalgte og et sektorverneombud. Rapporten fra prosjektet ble ferdigstilt 15.10.14 (vedlegg). Årsaken til forsinkelsen var i hovedsak at ved streik deltar ikke de tillitsvalgte i styringsgruppe- og prosjektgruppemøter. Dette gjaldt Utdanningsforbundet som var i streik, men også Fagforbundet i solidaritet med Utdanningsforbundet. Konkurransesutsetting er et tema av stor interesse for arbeidstakerorganisasjonene, og derfor valgte rådmannen å stoppe arbeidet i styringsgruppen og prosjektgruppen inntil streiken var over.

Ved behandling av rapporten, konkluderte flertallet i styringsgruppen (rådmann og direktører) slik: *Det gis tilslutning til rapportens innhold og anbefalinger.*

Representantene fra Fagforbundet og UNIO ønsket følgende protokolltilførsel:

I rapporten om vurdering av konkurransesutsetting av tjenester i Kristiansand kommune er det gjort et grundig og godt arbeid som viser at kommunen gir gode tjenester og drifter godt økonomisk. Rapporten konkluderer videre med at noen tjenester skal utredes videre med tanke på konkurransesutsetting. Fagforbundene er imot konklusjonen om at disse tjenestene skal konkurransesutsettes, og kan av den grunn ikke slutte seg til styringsgruppas flertalls vedtak.

Rapporten har vært til høring hos arbeidstakerorganisasjonene og hos vernetjenesten. Det er kommet inn fire høringsuttalelser. Disse er fra Fagforbundet, Utdanningsforbundet, FO og hovedverneombudet. Rådmannen vurdert det slik at sakens innhold tilsier at hovedutvalgene bør få den til behandling før behandling i bystyret.

Metodikk

Det ble valgt en kvalitativ studiedesign hvor tjenesteområdene i all hovedsak blir analysert som separate case-studier. Prosjektets konklusjoner og anbefalinger er basert på å systematisere og analysere informasjon fra eksisterende litteratur, overordnede økonomiske analyser og samtaler med kommunens ansatte og NHO (Næringslivets Hovedorganisasjon).

Temaet konkurransesutsetting er et komplekst fagfelt, og det er utfordrende å skulle komme med ubestridte konklusjoner. Prosjektet har hatt som mål å kunne vurdere de ulike tjenesteområdene over lik mal, og har utarbeidet en fremgangsmåte som innebærer at en ser bort fra noen tjenester på grunn av at de ivaretar myndighetsutøvelse, er strategisk viktige, har mindre økonomisk omfang, at det allerede er pågående prosjekt på området, at

tjenesten er lite egnet for konkurranseutsetting eller at tjenester er mer egnet for intern omorganisering.

Rapporten gjennomgår alle tjenestene i kommunen med ovenstående innfallsvinkel, og står igjen med 21 tjenesteområder som vurderes etter følgende kriterier:

- har andre kommuner konkurranseutsatt tjenesten?
- finnes det et velfungerende marked?
- finnes det indikasjon på dyr kommunal drift?
- hvor kompleks er tjenesten, og hva er antatt nivå på transaksjonskostnad?

For å vurdere markedssituasjonen til de ulike tjenesteområdene, er det vurdert antall aktører og soliditeten til markedet. Om markedet har et begrenset antall aktører vil man fort komme i en posisjon hvor man får private monopoltilstander. Dersom det er høy risiko for at tilbudet er brutt sammen etter eksempelvis en avtaleperiode, vil dette være et lite solid marked.

Prosjektet har i all hovedsak basert kartleggingen på dagens markedssituasjon, og ikke hvorvidt markedet vil utvikle seg dersom etterspørsel øker som en konsekvens av at Kristiansand kommune velger å konkurranseutsette enkelte områder.

For å kartlegge Kristiansand kommunes driftsnivå på de ulike tjenestene har prosjektet søkt å finne sammenlignbare nøkkeltall. I KOSTRA finner man nøkkeltall knyttet til kommunens tjenesteområder. Dette har vært prosjektets hovedkilde til å anslå om det finnes indikasjoner på hvorvidt Kristiansand kommune driver et tjenesteområde dyrere eller billigere enn sammenlignbare kommuner. Det er likevel en utfordring at kvaliteten på tallmaterialet varierer fra tjenesteområde til tjenesteområde. Det finnes heller ikke sammenlignbare tall på alle tjenester, og ikke på alle detaljnivå. Det er med andre ord ikke problemfritt å finne godt egnet kommunalt sammenligningsgrunnlag.

På de områdene hvor det er tilgjengelig tall fra privat drift, er dette også brukt som grunnlag for å anslå kommunalt driftsnivå sammenlignet med privat. Det er en utfordring at det synes å finnes lite privat benchmark.

Det har ikke vært prosjektets mandat å skulle foreta dyptgående økonomiske analyser av hvert enkelt tjenesteområde. Målet med vurderingen som gjøres, er å ettersøke tendenser basert på allerede eksisterende datamateriale. I de tilfellene hvor det ikke har vært mulig å fremskaffe relevant sammenligningsgrunnlag, er dette opplyst.

Rapportens anbefalinger

Organisasjonsprosjekt

Det bør igangsettes et prosjekt som vurderer drifts- og vedlikeholdstjenester på tvers av sektorene. Ingeniørvesen, idrettsetat, parkvesen og Byggservice drift har delvis sammenfallende oppgaver, og har alle egne medarbeidere til å utføre disse. Deler av maskinparken er også øremerket de enkelte enhetene. Prosjektet anbefaler derfor rådmannen å sette i gang et arbeid for å effektivisere dette arbeidet, fortrinnsvis ved å samordne tjenestene. I arbeidet inngår også vurderinger av alternative organiseringer. Dette bør gjøres før en vurderer tjenestenes potensielle besparingspotensial ved konkurranseutsetting.

Sykehjem

Som følge av at sammenligningstallene i ASSS indikerer kostnadseffektiv drift og at størrelsen på og usikkerheten rundt transaksjonskostnadene er høy, anbefales det ikke å konkurranseutsette et eksisterende sykehjem.

Det pekes på at helse- og sosialstyret i sitt møte 15.02.11 bl.a. fattet vedtak om at det ved bygging av nytt sykehjem på Rona/Strømme skal legges til rette for

konkurransetsetting av driften. Det planlegges også for konkurranseutsetting av hjemmetjenestene i det området som sykehjemmet plasseres. I formannskapet 26.09.12 ba formannskapet om at det videre arbeidet legger til rette for OPS-prosjekt på utvikling og drift av bygg samt tjenesteutsettingskontrakt for drift av omsorgsboliger/sykehjem.

Ved konkurranseutsetting av et nytt sykehjem bør det gjennomføres en grundigere analyse av transaksjonskostnadene i det konkrete tilfellet.

Kjøkkenservice

Kantinedriften i Kjøkkenservice kan vurderes konkurranseutsatt. Denne kan relativt enkelt skilles ut fra øvrig drift, og det finnes marked for denne type tilbud. Kantinedriften er heller ikke lønnsom med dagens drift. Betingelsene rundt VTA-plasser, arbeidstrening og tilretteleggingstiltak må eventuelt videreføres.

Regnskap/lønn

Deler av regnskap og lønn kan vurderes konkurranseutsatt. Det må imidlertid gjøres en nøye vurdering av potensialet for denne type tjeneste siden det ikke er erfaringer med dette andre steder.

Personaltjenesten

Støtte til driften av sektorene kan vurderes konkurranseutsatt. Dette kan evt. dreie seg om rekruttering, organisasjonsutvikling, kursvirksomhet, prosjektledelse.

Eldresentre

Det bør vurderes om HS-sektorens tilbud på dette området bør organiseres eller samordnes nærmere kultursektorens tilsvarende tjenester for andre aldersgrupper. Det kan medføre tettere samhandling med aktørene i frivillig sektor og kultursektoren.

Barnehager

Da det foreligger et privat marked og det er en fastlagt finansieringsordning vil problemstillingen her være om det bør legges til rette for en større andel private barnehager. Kommunen vil imidlertid ikke ha mulighet til å la private aktører konkurrere på pris. Dette kommer klart frem i forskrift om likeverdig behandling som er et detaljert og komplekst regelverk i forhold til finansieringen av private barnehager. Ut fra rent økonomiske vurderinger er det gunstig i dagens finansieringssystem å ha en større andel private barnehager. Finansieringsordningen i private barnehager er imidlertid under vurdering og vil bli endret f.o.m. 2016. Det er derfor vanskelig å si hvordan dette vil være fremover.

De kommunale barnehagene utgjør ca 1/3 av barnehage tilbudet i kommunen.

Oppvekstdirektøren har veilednings- og kontrollansvar, og dette kan bare ivaretas hvis det er et visst nivå på kompetanse i organisasjonen. Det er imidlertid mulig å opprettholde denne kompetansen med høyere innslag av privat barnehagedrift.

Oppvekstsektoren er iht plan og utredningsprogrammet midt i et arbeid med å utrede den kommunale barnehagestrukturen med tanke på bedre effektivitet og styrket ledelse, faglighet og robusthet. Det blir i den sammenheng vurdert ulike organiseringsmodeller for å lage større enheter. Resultatet kan bli en blanding av «klynger» av barnehager under felles ledelse eller lignende former. Det kan også være aktuelt å etablere flere oppvekstsentra inn mot skole. Det vil være hensiktsmessig at arbeidet fullføres da dette vil gi et bedre grunnlag for å vurdere om også konkurranseutsetting kan være hensiktsmessig.

Høringsuttalelser

Det er kommet høringsuttalelser fra Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Fellesorganisasjonen og hovedverneombudet (vedlegg). Alle synes å være tilfreds med rapportens grundighet og kvalitet.

Arbeidstakerorganisasjonene går samlet mot å konkurranseutsette de tjenester som rapporten foreslår å utrede videre. Dette er begrunnet i en rekke forhold som

- Enkelte enheter har mange varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA), arbeidstreningsplasser og tilretteleggingstiltak (Kjøkkenservice)
- Høye transaksjonskostnader på grunn av første kommune som eventuelt tester markedet (lønn og regnskapsenheten)
- Behov for å styrke kompetansen i personal ved nyansettelser og skolere internt slik at man kan levere tjenester som sektorer/ enheter etterspør. Her ligger det muligheter for en ikke ubetydelig økonomisk besparelse ved å minske bruken av eksterne konsulenter
- Dette er tjenester som bygger på menneskelige relasjoner som krever forutsigbarhet, kontinuitet og en bred kompetanse. Brukerperspektivet må vektlegges i vurdering av tjenestene også som målestokk for kvalitet.
- Transaksjonskostnadene ved konkurranseutsetting vil øke. Arbeidet med oppfølging av avtaler og måling av kvalitet kan tenkes å medføre ytterligere kostnader for kommunen.
- Personaltjenester og regnskap/lønn har viktige strategiske/arbeidsgiverpolitiske oppgaver for Kristiansand kommune, som er største arbeidsgiver mellom Oslo og Stavanger.

Hovedverneombud/sectorverneombud peker på at for å sikre at et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i de eventuelt videre prosesser må arbeidsgiver sørge for å kartlegge, og vurdere de arbeidsmiljømessige sidene i et slikt arbeid. Det skal gjøres ROS analyser i oppstart, og disse må rulleres underveis i prosessene.

Rådmannens vurdering

Rapporten har en grundig gjennomgang av kommunens tjenester med innfallsvinkel hva som kan vurderes konkurranseutsatt med betydelig økonomisk besparelse. Det synes som om samhandlingen med de ansattes representanter har vært god, selv om både protokolltilførsel fra styringsgruppens siste møte og høringsuttalelsene tilsier at arbeidstakerorganisasjonene er i mot konkurranseutsetting.

Rådmannen vil peke på det relativt store omfang av konkurranseutsetting som allerede er i gang i kommunen, jfr. kap. 6 i rapporten. Dette har sin årsak i at det gjennom mange år løpende har vært vurdert om hvorvidt tjenester mer effektivt kan settes ut på anbud. Denne gjennomgangen viser at det er vanskelig å se de store økonomiske besparelser ved ytterligere konkurranseutsetting. Prosjektet har imidlertid pekt på at drifts- og vedlikeholdsoppgavene som gjennomføres av flere enheter i kultur- og teknisk sektor bør vurderes med tanke på en annen organisering. Dette kan bety økonomiske besparelser, og enkeltoppgaver kan også vurderes konkurranseutsatt når dette er gjennomført.

Bystyret fattet i møte 23. mai 2012 bl.a følgende enstemmige vedtak:

«1. Bystyret vedtar at det legges ut en konkurranse for renholdstjenester på et strategisk utvalg bygg i tråd med rådmannens saksfremstilling. Saken evalueres når kontraktperioden er over.» Bystyret vedtok videre i handlingsprogrammet for 2013-16 at *«Byggservice vurderes omgjort til eierformen aksjeselskap.»*

Evalueringen av renholdstjenesten er i gang ihht vedtak i kommunalutvalget 14.10.2014:

«1. Det vurderes alternativ selskapsform for KE Byggservice – renholdstjenesten. I tillegg til å evaluere renhold i fem bygg vurderes videre omfang av konkurranseutsetting. Sak legges frem for bystyret innen 1. mars 2015.»

Innen det store økonomiske feltet pleie og omsorg synes det som om Kristiansand kommune driver kostnadseffektivt i forhold til de ti største kommunene i landet. Det er vanskelig å si om dette kostnadsnivået er høyere enn hva private driftere leverer. Det er imidlertid allerede politisk vedtatt at i det videre arbeidet på utvikling og drift av bygg, samt tjenesteutsettingskontrakt for drift av omsorgsboliger/sykehjem skal legges til rette for et OPS-prosjekt.

Innen det andre store økonomiske feltet oppvekst er det slik at skolene ikke kan konkurranseutsettes. Barnehagene har en lovpålagt finansieringsordning som tilsier at driften ikke kan settes ut på anbud. Finansieringsordningen i private barnehager er imidlertid under vurdering og vil bli endret f.o.m. 2016. Det er derfor vanskelig å si hvordan dette vil være fremover. Oppvekstsektoren er midt i et arbeid med å utrede den kommunale barnehagestrukturen med tanke på bedre effektivitet og styrket ledelse, faglighet og robusthet. Det vil være hensiktsmessig at arbeidet fullføres da dette vil gi et bedre grunnlag for å vurdere om også konkurranseutsetting kan være hensiktsmessig.

Prosjektets anbefalinger om å vurdere konkurranseutsetting av lønn- og regnskapsfunksjonene og driftsoppgaver i personalenheten kan være en mulighet. Det pekes imidlertid på at det igangsatte «gevinstrealiseringsprosjektet» bl.a tar for seg stabs- og støttefunksjoner i kommunen. Det kan synes hensiktsmessig å få vurdert effektiviteten i disse enhetene gjennom dette prosjektet før en evt. konkurranseutsetter hele eller deler av tjenestene. I tillegg er en utredning av kommunereformen på trappene i regi Knutepunkt Sørlandet. Her skal konsekvensene ved alternativ fremtidig kommunestruktur i Kristiansandsregionen vurderes. I denne sammenheng vil bl.a kommunenes stabs- og støttefunksjoner kunne bli vurdert. Det vil være hensiktsmessig å avvente denne utredningen før en evt. konkurranseutsetting av disse tjenestene.

Prosjektet har anbefalt kantinedriften i Kjøkkenservice kan vurderes konkurranseutsatt. Rådmannen slutter seg til dette. Øvrige tjenester er også gjennomgått og utelukket på et sett med kriterier. Rådmannen finner ikke å ville foreslå tjenester til konkurranseutsetting ut over dette.

Anbefalingen om at det bør igangsettes et arbeid som vurderer drifts- og vedlikeholdstjenester på tvers av sektorene følges opp ved at rådmannen igangsetter et prosjekt for å vurdere dette.

Likeledes vil rådmannen sørge for at foretas en vurdering av om HS-sektorens tilbud på eldresenterområdet bør organiseres eller samordnes nærmere kultursektorens tilsvarende tjenester for andre aldersgrupper.

Sak 56/14: Endringer på Kristiansand legevakt - Orientering

Dato 30. oktober 2014
Saksnr.: 201409331-5
Saksbehandler Lisbeth Bergstøl

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
25.11.2014

Endringer på Kristiansand legevakt - Orientering

Sammendrag

Kristiansand legevakt har over tid hatt en økning i antall henvendelser og pasientkonsultasjoner. Ressursene har ikke økt tilsvarende, og det er nå behov for tiltak. I løpet av 2014 er det satt fokus på dette ved ledere og ansatte ved legevakta. Det er gjennomført tilsyn ved Arbeidstilsynet. En av vaktlegene har sendt en bekymringsmelding som omhandler disse forholdene til Fylkesmannen i Vest-Agder.

Kristiansand legevakt har kartlagt utfordringene, og har over tid vurdert ulike handlingsmuligheter og tiltak.

Tiltakene retter seg mot 3 områder:

- Mer hensiktsmessig areal ved tilpasninger av lokalene eller alternative arealer et annet sted. Det arbeides med en arealplan som skal ferdigstilles før 1. januar 2015, for hvordan legevakttjenesten kan drives fra mer velegnede lokaler enn i dag.
- Redusere pasientomfang ved å tilby veiledende tidspunkt for legeavtale, dette vil gi mindre ventetid på venterommet for publikum. I tillegg ber vi publikum om å bruke dørklokke ved ankomst hele døgnet, ikke bare på natt og dagtid som i dag.
- Styrke bemanningen noe (lege- og sykepleierressurser).

Forslag til vedtak:

Helse- og sosialstyret tar saken til orientering.

Wenche Pedersen Dehli
Helse- og sosialdirektør

Lisbeth Bergstøl
Virksomhetsleder Behandling og rehabilitering

Bakgrunn for saken:

Dagens legevakt drift

Legevakttjenesten i Norge reguleres gjennom «[Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus](#)». § 12 sier følgende om kommunens oppgaver:

«Kommunen har ansvar for å organisere en legevaktordning som sikrer befolkningens behov for øyeblikkelig hjelp hele døgnet, herunder å:

- a) diagnostisere og behandle akutte medisinske tilstander og sørge for henvisning til spesialisthelsetjenesten ved behov*
- b) vurdere, gi råd og veilede ved henvendelser om øyeblikkelig hjelp.»*

Kristiansand legevakt har døgnkontinuerlig drift hele året. Legevakttelefonen bemannes av sykepleiere. Det ble besvart 66000 telefoner i 2013. Rådgivning på telefon fra sykepleiere er doblet i samme periode. Antallet ambulanseoppdrag har økt med 30 % de siste fire år.

Pasientkonsultasjoner har økt med 19 % mellom 2007 og 2013.

I perioden er det blitt nye krav til bygg, utstyr og bemanning. Samtidig har publikums forventninger til tjenesten økt.

Det er opptil tre leger og fem sykepleiere på jobb samtidig.

Samarbeidsordning og avtaler med andre kommuner

Kristiansand legevakt har ansvaret for legevakttjenester til i alt 12 kommuner.

Samarbeidet er regulert gjennom samarbeidsavtaler. Lillesand og Birkenes kommuner har felles legevakt med Kristiansand hele døgnet. Søgne, Songdalen, Iveland og Vennesla kommuner benytter Kristiansand legevakt kun på natt.

Åseral, Audnedal, Hægebostad, Evje og Hornnes og Bygland kommuner sa i 2014 opp samarbeidsavtalen. Det er begrunnet med behovet for å knytte seg tettere til de kommuner de samarbeider om samhandlingsformen, bl a ØHD. Vi vurderer om/hvordan vi kan videreføre disse avtalene.

Det er nå dialog med de øvrige samarbeidskommunene om reforhandling av eksisterende avtaler. Dagens samarbeidsavtale er ikke tilstrekkelig tydelig på hvordan kostnadsendringer kan justeres og hvordan regnskapstall skal legges til grunn for utgiftsfordeling. Det er også behov for å vurdere hvordan en kan sikre en mer koordinert deltakelse fra fastleger i samarbeidskommunene.

Tilsyn fra Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet gjennomførte i mars 2014 tilsyn ved Kristiansand legevakt. Arbeidstilsynet gav da pålegg om å rette flere forhold som omhandler fysisk arbeidsmiljø. Det gjelder blant annet mangler knyttet til garderobeforhold, areal og utstyr for medikamenthåndtering, og til ventilasjon og støy i resepsjon. Kommunen har presentert aktuelle tiltak, og har fått frist av Arbeidstilsynet til 31. des. 2014 med å vedta en fremdriftsplan for utbedring av lokalene.

Bekymringsmelding fra legevaktlege

I september 2014 sendte en legevaktlege en bekymringsmelding til Fylkesmannen i Vest-Agder. Brevet beskriver forhold ved legevakta som ledelsen over tid har erkjent som krevende. Momentene er høyt arbeidspress for legene, en krevende arbeidsmiljøsituasjon, lang ventetid for publikum. Brevet omhandler også en opplevd situasjon der vedkommende legevaktlege mente ikke å kunne ivareta forsvarlighetskrav i tjenesten. Fylkesmannen ba om uttalelse fra Kristiansand kommune. I kommunens svar til fylkesmannen er det beskrevet flere tiltak (tilsvarende som beskrevet i dette notatet) som settes inn for å bedre pasientoppfølging, ivareta taushetsplikt og sikre arbeidsmiljøet.

Tilpasning av lokaler for å gi et bedre arbeidsmiljø og tilbud til publikum

Det har vært arbeidet med en plan for å etablere legevaktslokaler som kan ivareta aktuelle arbeidsmiljøkrav, samt bedre sikkerheten for publikum. Dette ville innebære at dagens legevaktlokaler på Eg måtte bygges om, for blant annet å gi bedre garderobeforhold. I tillegg måtte resepsjonen bygges om for å ivareta taushetsplikt, og sikkerheten skulle bli bedre ved overvåkningskameraer og nye rømningsveier. Ny inngang for pasienter som eskorteres av politiet ble også vurdert.

Det har i ettertid vist seg at det er betydelige utfordringer knyttet til å opprettholde legevakt drift mens ombygging pågår. Ettersom det er sannsynlig at man må flytte legevakten under ombygging, har vi valgt å utsette ombyggingen noe, og bruke noe mer tid på å vurdere om det er mulig å lokalisere legevaktstjenesten et annet sted. Det kan være et bedre alternativ enn å bygge om nåværende legevaktslokaler. Begge alternativene vil være en kortsiktig løsning i påvente av en større utredning om innhold og lokalisering av fremtidig legevaktstjeneste.

Innføre veiledende tid for oppmøte og ordning der besøkende benytter dørklokke.

For å sikre best mulig veiledning til publikum, og for å unngå at pasienter må vente lenge på venterommet på legevakta, er det ønskelig at pasientene tar telefonisk kontakt først. Dette gir mulighet for korrekt bruk av legevaktressursene ved at personellet vil gjøre gode vurderinger av hvem som bør få hjelp først. I en slik prioritering brukes [Norsk medisinsk indeks](#) som verktøy for å angi hastegrad. For pasienter der hastegraden ikke er stor, f. eks. dersom hjelp kan vente noen timer, kan det vurderes om bruk av en veiledende tid for legeavtale kan benyttes. Da vil pasienten unngå å vente i flere timer på venterommet, samtidig som personalet kan bruke arbeidstiden sin optimalt gjennom arbeidsdagen. Ordningen gir forutsigbarhet for både publikum og personell. Mange andre legevakter har gode erfaringer med en slik ordning. En ordning med bruk av slike veiledende tidspunkter for oppmøte kan tas i bruk fra januar 2015.

Legevaktstjenesten er nært knyttet til fastlegetjenesten. Fastlegekantoret må være førstevalget for pasienter i situasjoner som ikke haster. Legevakta er ikke dimensjonert for å håndtere henvendelser som kan tas av fastleger på dagtid. Kristiansand legevakt har i lang tid hatt en ordning der besøkende må bruke ringeklokke ved utgangsdøra på dagtid og på natt. Når døren i dag er ulåst på kveld og i helg, ser det oppfattes som et «åpent» legekantor. Utgangsdøren vil derfor holdes lukket også på kveld og i helg.

Behov for bemanningsendringer

Kristiansand legevakt har legebemanning i dag tilsvarende 10,4 årsverk fordelt på 104 leger. Om sommeren er bemanningen noe økt for å bistå turister. I snitt behandles 3 pasienter i timen når en ser hele året under ett, men det er store variasjoner gjennom døgn, uke, måned og år. I travle perioder kan legene ha pasienter hvert 6. minutt. Det pågår et arbeid med å øke legebemanning på kveldstid. Dette vil bidra til kortere ventetid, færre samtidighetskonflikter og bedre tilgjengelighet, samt redusere arbeidspresset.

Sykepleierbemanningen er i dag ca 20,5 årsverk. I 2014 blir bemanningen styrket tilsvarende 4 årsverk. Sykepleierne tilsettes for å kunne bemanne nye observasjonssenger i ØHD-tilbudet, men den øvrige legevaktstjenesten vil få synergieffekt av dette.

Samlet vil bemanningsendringene gi publikum et bedre tilbud, og vil bidra til mindre belastning for den enkelte ansatte.

Samarbeid med fastlegene

Ledelsen vil sammen med fastlegene vurdere tiltak for å øke opplevd tilgjengelighet hos den enkeltes fastlege ved behov for øyeblikkelig hjelp. Det forventes at det kan redusere pågangen på legevakten.

Sak 57/14: Høringsuttalelse endring i bostøtteleven

Vedlegg

Vedtak FORMAN, 03122014, Sak 130/14, Høringsuttalelse endring i bostøtteleven

Dato 17. november 2014
Saksnr.: 201410203-2
Saksbehandler Ellen K. Torgersen

Saksgang
Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato
25.11.2014
03.12.2014

Høringsuttalelse endring i bostøtteloven

Sammendrag

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår å gi Husbanken lovhjemmel til å kontrollere opplysninger i bostøttesaker. Bostøtteordningen er en økonomisk behovsprøvd ordning, som har som formål å sikre personer med lav inntekt og høye bostøtter mulighet til å kunne ha en egnet bolig. Bostøtte ordningens legitimitet er avhengig av at ytelsen utbetales til personer som har behov etter gitte vilkår.

Forslag til høringsuttalelse:

Kristiansand kommune stiller seg positiv til forslag om lovendring i høringsnotatet. Dette med bakgrunn i at lovgrunnlaget vil være bedre tilpasset dagens reelle praksis, samt at Husbanken gis lovhjemmel til å kontrollere at ytelsen utbetales til personer som har behov for økonomisk bistand for å kunne bo. Det forutsettes at personvern ivaretas gjennom sikker datainnhenting, behandling og lagring.

[Formannskapet gir sin tilslutning til fremlagte forslag til høringsuttalelse](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Wenche S. Dehli Pedersen
Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:
Skriv inn vedlegg.

Bakgrunn for saken

Kommunal og moderniserings departement har sendt ut et høringsnotat med forslag om endring i bostøtteleven, som gir Husbanken hjemmel til å kontrollere opplysninger innhente om søkere til bostøtteordningen.

Bostøtte er en rettighetsbasert velferdsordning. Tildelingsordningen er behovsprøvd, og ordningens legitimitet er avhengig av at støtte bare utbetales til dem som har krav på det. Dagens lov har ingen bestemmelser som regulerer kontroll. Det fremholdes at kontroll ikke bare innebærer å føre kontroll med misbruk av ordningen, men at kontroll vil også fange opp mottakere som ikke selv melder fra om forhold som innebærer en større ytelse. I lovforslaget foreslår departementet tilføyelser i loven som gir Husbanken mulighet til og plikt til å gjennomføre ulike typer kontroller knyttet til bostøtten.

Bostøtteordningen

Formålet med bostøtteordningen er å motvirke fattigdom og redusere bostedsløshet ved å sikre personer med lav inntekt og høye boustgifter en egnet bolig. Ved behandling av søknader knyttet til bostøtteordningen er saksbehandlere i kommunene førstelinje ved å innhente opplysninger, men det er Husbanken som fatter vedtak. Tildeling av bostøtte er regulert gjennom forskrift om bustøtte som angir hvem ordningen gjelder for å vilkår for utregning av støtten. Lovendringen sees som en tilpasning av lovverket til dagens praksis knyttet til søknad om bostøtte.

Endringsforslag

Lovforslaget er en innskjerping av husbankens myndighet til å kunne føre kontroll med bostøtteordningen ved at de kan og skal kontrollere opplysninger gitt i søknaden. Dagens regelverk bygger på at søker gir samtykke i at Husbanken innhenter opplysninger fra andre offentlige registre og benytter disse opplysningene i saksbehandlingen. For den enkelte søker vil forslaget i realiteten ikke bety en endring, fordi en søknad ved dagens praksis ikke vil bli behandlet uten samtykke fra søker. Dagens praksis betyr at søker i realiteten ikke har et alternativ og det strider da med regelverk knyttet til informert og firvillig samtykke etter personopplysningsloven.

Personvern og legalitetsprinsipp

I høringsnotatet har departementet drøftet lovendringen opp mot prinsipper om respekt for den enkeltes privatliv (personvern) og legalitetsprinsippet.

Personvernloven fastsetter at personopplysninger ikke kan behandles uten samtykke dersom det ikke er fastsatt i lov at det er adgang til slik behandling. Opplysninger som Husbanken trenger er bosted, inntekt, formue, boustgifter og husstandsmedlemmer. Dette er

personopplysninger som vanligvis ikke er sensitive opplysninger. Personvernlovens krav til informasjonssikkerhet mv. ligger fortsatt til grunn.

Inngrep som forvaltningen ønsker å gjøre ovenfor den enkelte må ha hjemmel i lov, jf .Grunnloven § 113. Kontroller som utføres av offentlige myndigheter kommer inn under slike «inngrep» og kontroll av bostøtteordningen vil ut fra dette kreve en lovhjemmel for å kunne utføres.

Husbanken har behov for å kunne innhente opplysninger ved:

1. Kontroll av opplysninger ved førstegangs søknad (på saksbehandlingsstadiet)
2. Rutinekontroll av samtlige bostøttemottakeres opplysninger etter at bostøtte er innvilget (masseinnhenting av opplysninger ved registrersamkjøring)
3. Kontroll av enkeltpersoner opplysninger etter at bostøtte er innvilget for å avdekke misbruk.

På bakgrunn av dette foreslås endringer i bustøttelovas § 8 som gir lovhjemmel for å innhente opplysninger uten søkeres samtykke.

Økonomiske vurderinger

Det er vanskelig å anslå økonomiske konsekvenser ved kontroll av ordningen da det i liten grad føres kontroll med ordningen i dag. Tall for utbetalt bostøtte i 2013 oppgis til 2,9 milliarder kroner fordelt på 148.000 mottakere. Det vises til en samfunnsanalyse Proba har gjennomført for NAV sine ytelser som anslår at det trolig svindles for 5 prosent av utgiftene som utgjør 150 millioner kr. pr år.

Konklusjon:

Kristiansand kommune stiller seg positiv til forslag om lovendring i høringsnotatet. Dette med bakgrunn i at lovgrunnlaget vil være bedre tilpasset dagens reelle praksis, samt at Husbanken gis lovhjemmel til å kontrollere at ytelsen utbetales til personer som har behov for økonomisk bistand for å kunne bo. Det forutsettes at personvern ivaretas gjennom sikker datainnhenting, behandling og lagring.

Sak 58/14: Høring: Veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer

Vedlegg

Vedtak FORMAN, 03122014, Sak 131/14, Høring: Veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer

Dato 7. november 2014
Saksnr.: 201411409-2
Saksbehandler Dagfinn Haarr

Saksgang
Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato
25.11.2014
03.12.2014

Høring: Veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer

Sammendrag

Helsedirektoratet reviderer veilederen for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer og tar sikte på å ha en ny veileder klar våren 2015. Et foreløpig utkast er utarbeidet og er sendt på en begrenset høring for å sikre at den endelige veilederen oppleves som nyttig og brukbar i dette viktige arbeidet.

Veilederen er både en beskrivelse av lovverk, ansvarsforhold, samarbeid og forslag til organisering av det psykososiale støttarbeidet. Den er også en «minilærebok» i psykososialt arbeid.

I det alt vesentlige opplever vi dette dokumentet som nyttig, lettskrevet og passe omfattende. Vi har noen få forslag til endringer som vil bli gitt på et spesielt tilbakemeldingsskjema slik Helsedirektoratet ber om.

Forslag til vedtak

Kristiansand kommune sier seg fornøyd med utkastet til veileder i psykososiale tiltak ved kriser etc. Den endelige veilederen blir et nyttig verktøy for kommunens videre planlegging og gjennomføring av psykososial beredskap og tiltak.

Tor Sommerseth
Rådmann

Wenche P. Dehli
Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:
Skriv inn vedlegg.

Bakgrunn for saken

Det er stadig større oppmerksomhet omkring kommunenes oppgaver og ansvar for psykososiale støttetiltak i forbindelse med store og små katastrofer, kriser, ulykker og traumer. Spesielt etter 22. juli-hendelsen er dette blitt viktig. Derfor reviderer Helsedirektoratet gjeldende veileder. Selve skrivearbeidet er gjort av de fremste fagmiljøene i Norge, men kommuner, brukerorganisasjoner, spesialisthelsetjenesten og frivillig sektor har kommet med innspill til innhold og utforming.

Det foreløpige utkastet er sendt på høring til et begrenset antall høringsinstanser. Formålet er å sikre et mest mulig nyttig dokument når den endelige versjonen sendes ut.

Kapitlene dekker emnene

- *begrepsbruk*
- *ansvar, oppgaver og samarbeid*
- *organisering av psykososial oppfølging ved kriser, ulykker og katastrofer*
- *reaksjoner og vurderinger*
- *iverksetting av tiltak*

Vurdering:

En veileder er ikke like bindende som en forskrift eller en retningslinje og benytter derfor termer som «bør» og «kan», og aktørene står forholdsvis fritt til å fravike veilederens anbefalinger. Nytteverdien av en veileder ligger derfor i hvor relevant den oppleves for aktørene. Mange veiledere som skal dekke alle kommuners behov, blir lett for overflatiske og upresise.

Etter vår mening blir dette en nyttig veileder. Språket er lett, uten unødvendige fagtermer. Dokumentet er på 79 sider med luftig tekst og dobbel linjeavstand og har en god layout med nyttige sammendrag og tabeller. Oppbyggingen er logisk, det starter med lovverk og ansvarsforhold og samarbeidsformer, går videre til forslag til organiseringen av oppfølgingsarbeidet og har deretter to gode kapitler med fagstoff omkring hvorledes vi reagerer på kriser og katastrofer og hvorledes de forskjellige fasene bør håndteres.

Spesielt positivt er det at vold og traumer overfor barn er viet spesiell oppmerksomhet. Også spesielle utfordringer knyttet til behandling av mennesker fra fremmede kulturer er berørt.

Ulykker i bedrifter er nevnt, med erfaringene fra Jotun-brannen i 1976 som eksempel.

I kapittel 6.5 er helsepersonelloven, taushets- informasjons- og meldeplikten behandlet. Innholdet er godt og viktig, men plasseringen er ikke logisk. Det hadde vært bedre å flytte dette til kapittel 3, der ansvarsforhold og lovverk er behandlet.

Forholdene i Kristiansand

Helt fra midt på 1990-tallet har kommunen hatt kriseteam. Tidligere var disse knyttet til helsetjenesten i bydelene. Etter omorganiseringen i 2013, har kommunen et overordnet psykososialt kriseteam under ledelse av virksomhetsleder i Virksomhet Oppfølging. I teamet sitter tjenesteledere, ansvarlige for krisearbeidet i de ulike tjenestene, representant fra Oppvekstsektoren og fra Den Norske Kirke. Teamet har ansvar for kompetansebygging, sikre rutiner og kvalitet på tjenesten.

Krisearbeidet utøves i den ordinære linjeorganiseringen i Virksomhet Oppfølging. Det er tverrfaglige oppfølgingsteam i øst og vest, samt i den kommunedekkende ungdomstjenesten. Det er ingen formalisert vaktordning for teamene. Kriseteamene har vært mye brukt, ikke bare i de store sakene (Baneheidrapene og 22. juli som eksempel), men også i forbindelse med hverdagskriser. Teamene skal sikre at videre oppfølging av affiserte personer skjer innen den ordinære helse- og omsorgstjenesten, men de kan også følge opp selv over noen uker.